

HAVRANÍ KRUHY

SIRI PETTERSENOVÁ

ŠÍLA

NEJLEPŠÍ
NORSKÁ FANTASY
ROKU 2015

HOST

ŞÍLA

HAVRANÍ KRUHY

SIRI PETTERSENOVÁ

ŠÍLA

Brno 2017

Evna © Siri Pettersen 2015 by
Agreement with Grand Agency
Cover and maps © Siri Pettersen
Translation © Jitka Jindřišková, 2017
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2017
(elektronické vydání)

This translation has been published with
the financial support of *NORLA*.
Překlad této knihy vychází s laskavou
finanční podporou nadace *NORLA*.

ISBN 978-80-7577-326-5 (Formát PDF)
ISBN 978-80-7577-327-2 (Formát ePub)
ISBN 978-80-7577-328-9 (Formát MobiPocket)

Všem, kteří píšou svou první knihu.

*A tobě. Tobě, co jsi utrpěl ztrátu. Tobě, co jsi natolik posetý jizvami,
až se ti žaludek obrací naruby, když ti ostatní říkají, jaké máš štěstí.
Tobě, co pochybuješ, že se někdy dáš do kupy, protože jsi roztráštěný na
příliš mnoho kousků. Tobě, co nevěříš, že se ještě někdy postavíš na nohy.
Tobě je tvoje kniha.*

NÁVRAT ZE SLOKNY

Rime běžel do svahu a věděl, že ve tmě ho nikdo nevidí. Když dosáhl vrcholku horského hřebene, přitiskl se ke skále a rozhlédl se po krajině. Tam, kde se měla rozkládat holá pláň, se do dálky táhl stanový tábor. Stany stály v úhledných řadách. Takovou pravidelnost mohla vytvořit jen síla, kterou poháněl řád. Která měla velitele.

Armáda.

Byla příliš velká tma na to, aby mohl odhadnout její velikost. Soudě podle počtu pochodní, čítala snad několik tisíc mužů. Ve sněhu zahlédl stopy. Sít černých žilek mezi stany. Přímo pod ním se u ohniště shromažďovali muži. Svižně si vykračovali a hlasitě se smáli. Rime tu náladu znal. Předpokládal, že jsou tu první nebo druhý večer. Brzy budou sedět mlčky a s ohnutými zády. Ti, kteří neumrznou nebo neonemocní.

Praporce visely zplihle, ale věděl, že nesou znamení Vidoucího. Mannfallská armáda táboří mimo město. Proč? Na co čeká? Jaký rozkaz vojáci dostali a od koho?

Měla pravdu.

Damayanti mu řekla, že tady najde armádu. Taky mu prozradila, že se tu jedná o něj. A o Ravnhov. Její úzké styky s Radou ovšem ukončila Urdova smrt. Dohady tanečnice nebyly o nic pravděpodobnější než Rimeho domněnky.

Samozřejmě se může jednat o pouhé cvičení. Přesun. Nebo reakci na nepokoje vyvolané válkou...

Ta vysvětlení mu však připadala chabá. Jeho tělem zmítal neklid. Rozléval se v něm mrazivý pocit, že nic není tak, jak by mělo být.

Můžou za to havraní kruhy? Lze se vůbec pohybovat mezi světy, aniž se dostaví pocit ztráty pevné půdy pod nohama? Neměl tu nejistotu očekávat?

Ne. Tady se nejednalo jen o pocit. Byl si nebezpečí vědom natolik, že mu to zabránilo vydat se rovnou domů. Byl pryč sotva dvacet dní a během té doby někdo opět vytáhl vojáky z postele. Posílili stráž u městských hradeb a několik strážných nahradili muži, které nikdy neviděl.

Něco je špatně.

Musí mluvit s Jarladinem.

Vydal se zpátky k městu. Pod nohama mu čvachtal vlhký sníh. Když se přiblížil k hradbám, pokračoval opatrněji a křčil se za jalovcovým houštím. U brány přecházeli čtyři strážní. Jinak se hradby táhly do dálky holé a opuštěné a ve tmě připomínaly hada s šedými skvrnami. Vyhledal místo, kudy se dostal ven z města. Výklenek v hradbách, kam od brány nebylo vidět.

Stáhl si rukavice. Oklepal z nich sníh a strčil je do kapsičky v tlumoku. Pak přimkl a začal šplhat. Nerovnosti ve zdi sotva stačily pro úchop. Přesto se dostal nahoru, vytáhl se k okraji Zdi, přehoupl se přes ni a spustil se na střechu domu na druhé straně. Jedna střešní taška se uvolnila a se skřípěním sjížděla dolů. Vrhla se za ní. Zachytil ji chvíli před tím, než se přes okap zřítila do ulice.

Seděl tam s taškou v ruce a naslouchal. O kus dál se zabouchly dveře. V uličce pod ním něco šramotilo. Krysa. Zahryzla se do zdechliny holuba a snažila se ji po zmrzlém listí odtáhnout pryč.

Vrátil krytinu na místo a rozběhl se po střechách směrem k Eisvaldru. Celou cestu stály domy těsně vedle sebe. Slézt do ulic musel, až když byl téměř u Zdi.

Zed' sama o sobě žádnou překážku nepředstavovala. Průchod mezi Mannfallou a Eisvaldrem byl volný. I tady však posílili stráže, které nyní hlídaly všechny klenuté chodby. Byla to výmluvnější známka strachu než ukazatel cesty.

Rime se stáhl do uličky za jedním hostincem. Z pootevřeného okna se linul zpěv. Nebylo to nic víc než přiopilé veršíky, ale na téhle straně města zněly i tóny čistěji. Sundal si ze zad tlumok a přemístil meče do prostředních úchyťů, aby je skryl podél zad a netrčely mu nad rameny vzhůru, jako by ostatní vyzýval k boji. Stáhl si kápi hluboko do čela a přešel náměstí. Strážní mu věnovali unavený pohled, ale ve vstupu do Eisvaldru mu nebránili.

Domov. Město Rady. Město Vidoucího.

Vidoucího, kterého zabil.

Ta myšlenka vyvolala vzpomínku. Naiell prskající jako kočka zahnaná do kouta. Tělo, do něhož se vnořil meč. Krev na Hirčíných holých nohou. Její oči plné smutku a zklamání.

Jsem, čím jsem.

Vrhl pohled na kamenný kruh nahoře. Vypínal se tam zdánlivě nevinně, jako špička ledovce. Kameny sahaly tak hluboko, že čněly ze stropu jeskyně pod Mannfallou. Tamtudy se před chvílí vrátil do Ymslandy, skrytý před zraky ostatních.

Tady na povrchu to byly jen pamětní kameny, bledě čnějící oproti temnému nebi. Tyčily se na vršku schodiště, kde stával Rytířský sál. Kde tehdy stál on sám. Uprostřed kruhu, obklopený každíčkou duší ve městě. Zatímco Svarteld vykvrácel na zemi před ním. Kvůli čemu?

Rime se příkrčil a pokračoval v chůzi. Stesk a zlost už ho stály dost času. Víc, než si chtěl připustit. Teď musí zjistit, co se stalo během té doby, kdy byl pryč.

Jarladinův dům ležel vysoko ve svahu. Bylo to jedno z mnoha dobře udržovaných stavení náležejících rodům v Radě. Rime se kradl nahoru mezi zimně holými ovocnými stromy. Držel se pěšiny,

aby ve sněhu nezanechal stopy. Nechtěl, aby ho někdo zahlédl, alespoň než zjistí, co se děje. Přelezl kamennou zídku za domem. Bylo pozdě, ale v okně v druhém patře zpozoroval mihotavé světlo.

Jarladin bydlel v honosném sídle andrakarského stylu se sloupovím a řezbami v tmavém dřevě. Pro šplhání jak dělané.

Rime se vytáhl na šikmou střechu a plížil se po římse k oknu. Položil ruku na sklo. Vrstva ledu pod jeho dotekem rozmrzla a on se mohl podívat dovnitř.

Jarladin byl v místnosti sám. Seděl na polstrované stoličce a upíral zrak do krbu, jako by čekal, až dnes večer uhasnou plameny. V ruce točil prázdnou sklenkou. Hrbil svá široká záda. Rimeho zabořelo, když si uvědomil, že příčinou trápení člena Rady je částečně on sám. Zničehonic zmizel. Bez varování nebo vysvětlení.

Musel potlačit nutkání slézt. Znovu se vytratit. Stát se černým stínem v zimní noci. Kdy naposledy měl své místo někde v teple?

Učini, co je nezbytné.

Ohlédl se, aby se ujistil, že je sám. Potom třikrát zatukal na sklo. Jarladin leknutím nadskočil. Upustil skleničku na podlahu, ale ta se nerozbila. Člen Rady zíral do okna. Popošel blíž. Mžoural, s hlavou schoulenou mezi rameny. Pak ho poznal. Oči se mu rozšířily úžasem. Tápal po háčcích.

Rime uhnul, aby se dostal na správnou stranu okna. Jarladin pootevřel a popadl Rimeho, jako by snad hrozilo, že spadne. Pomohl mu dovnitř a přitiskl ho k sobě. Rime se ocitl v medvědíh sevření. Topil se ve vřelosti.

Pak ho člen Rady od sebe odstrčil. Držel ho na délku paže a přitom mu pohledem přejížděl po těle. Přitiskl dlaň k Rimeho hlavě. Uchopil ho za vlasy, jako by ho za ně chtěl zatahat, ale neudělal to. Oči se mu leskly. Rime si dodával odvahy, dobře věděl, že vřelost rychle pomine. Jarladinův obličej se proměňoval. Trpkou radost vystřídal zmatek.

„Kdes byl?“ zamumlal Jarladin.

Rime couvl a mlčky zavřel okno.

„Kdes byl?“ Hlas se mu zlomil v předtuše bolesti.

Rime pohlédl na křeslo u krbu. Přál si zanořit se do něj. Odpočínout si. Spát. Spánkem beze snů. Místo toho se musí zodpovídat. Pokusit se vysvětlit nevysvětlitelné.

„Kdybch ti to řekl, nevěřil bys mi,“ podotkl.

„Kdes byl, Rime An-Elderine?“ Doutnající zloba. Mezi muži se vznášelo tiché napětí. Musí Jarladinovi vše vysvětlit a vysvětlení musí znít věrohodně. Člen Rady se možná domníval, že Rime je mrtvý, jeho reakce ale prozrazovala hlubší obavy.

Rime se přiměl k otázce. „Co se stalo?“

„Co se stalo?“ Jarladin ta slova zopakoval, jako by obsahovala všechnu hloupost světa. „Ty se ptáš, co se stalo?! Zabil jsi vlastního mistra v souboji a pak jsi zmizel! To se stalo! Byla tam celá Mannfalla, ale od té doby tě nikdo neviděl. Myslel jsem si, že spíš ve Slokně, Rime! Že se Darkdaggarovi přece jen podařilo tě zavraždit. Myslel jsem...“

Rime uhnul pohledem. Nedokázal se Jarladinovi podívat do očí. Moc si však nepomohl, protože člen Rady na něj hleděl i z portrétu na zdi. On a zbytek rodiny, všichni ve zlatých rámech. Ať se Rime otočil kamkoli, někdo z nich ho sledoval. Byl chladný cizinec ve vyhráté místnosti. V místnosti, která připomínala Ravnhov, s kamenným krbem a trámy u stropu. Bylo to tu útulné, ale ne pro něj.

„A ostatní? Co si mysleli oni?“

Jarladin rozpráhl ruce. „Co bys tak řekl? Počet teorií se vyrovnal jejich šílenému obsahu. Zabíla tě Kolkagga, aby pomstila Svartelda, Ravnhov tě upálil zaživa, utopil ses v Oře, nebo ještě lépe: o život tě připravila sama Rada. V hostincích se z toho stal trháč, jako bychom už tak neměli potíží dost! Po Rimem An-Elderinovi se slehla zem poté, co absolvoval souboj a obvinil člena Rady z pokusu o vraždu. Tvá nepřítomnost nám přinesla zkázu, co sis asi tak myslel? Byl jsi přece Nosič havrana!“

Z tácu na stole si vzal novou sklenici. Naklonil k ní láhev, ale ta byla prázdná. Nevytekla ani kapka. Klouby na prstech kolem hrdla láhve mu zbělely.

„Psi se do sebe pustili. Jeden rod pochopitelně podezřívá druhý. Na povrch vyplula stará bezpráví. A teď se uzavírají spojenectví. Kupují žoldáci. Rody si budují vlastní jednotky. Všichni se domnívají, že tak činí v tajnosti, ale každý hlupák vidí, že peníze z Mannfally tečou do jednotlivých říší. Celý svět ví, že se Rada rozpadá. Brzy se říše obrátí proti sobě. To se stalo, chlapče! Díky za optání!“

Rime dosedl na stoličku. Přejel si rukou přes obličej.

Tak proto válečníci čekají před městskými branami. Jsou na cestě do jiné říše. Jako dar. Utvrzení spojenectví. Záruka loajality...

Špatné znamení, ale nic, co by se nedalo napravit. Ještě je tu naděje. V Radě jsou pořád volné stolce. Urdův. Darkdaggarův. Použije je, aby situaci uklidnil.

„Vznesl někdo nárok na Darkdaggarův stolec?“

Jarladin se přidušeně zasmál. Pravda se mu ve tváři zračila jako jizva.

Rime vstal. Pod kůží se mu šířil chlad. „Pořád ho má?“

Otázka zůstala viset ve vzduchu bez odpovědi. Rime zvýšil hlas. „Pokusil se mě zavraždit, a přesto stále drží stolec?“

„Nebyls tu!“ vyprskl Jarladin. „Nebyls tu, abys vykonal rozsudek. Darkdaggar tvrdil, že jednal z nutnosti. Vypověděl, žeš bez pozvání vpadl do domu jeho rodu a žeš mu vyhrožoval. Neměl co ztratit, Rime. Vůbec nic. A tak použil všechny trumfy. Obvinil Ravnhov. Tam jsi přece během toho pokusu o vraždu pobýval. A Rada mu uvěřila. Tvářili se, že mu věří. Protože mu chtěli věřit! Protože ho potřebují. A protože ty jsi pro ně chodící katastrofa od chvíle, co ses stal Nosičem havrana. Většina z těch, co zasedají kolem stolu Rady, by tě vlastnoručně sprovodila ze světa, kdyby měla šanci

na úspěch, takže ano, Darkdaggar pořád sedí na stolci. Kdybys nechal toho najatého vraha žít, měli bychom aspoň svědka, když už nic jiného.“

Rime se opřel o zeď a zavřel oči. Chladně se zasmál. „Mluvíš jako ona. Žij a nechej žít, hm? Opravdu si myslíš, že by ho Darkdaggar nechal svědčit? Ten muž se odsoudil k smrti ve chvíli, kdy tu práci vzal.“

Za zlost se platí. Soustřed se na to, co můžeš změnit.

Napadlo ho, že tohle mu pověděl Svarteld, ale byla to slova Ilume. Jeho babičky. Našeptávala mu je ze Slokny. Ostrě ho upomínala na politickou hru, jejíž pravidla nikdy neovládal.

Podíval se na Jarladina. Na býka s bílým vousem. Oheň mu zbarvoval polovinu tváře doruda. Druhou polovinu halil stín. Jako by stál jednou nohou ve Slokně.

„Teď jsem tady,“ ozval se Rime. „Škodu lze napravit. Máme spoustu možností, můžeme...“

„Rime... Rada měla jeden jediný sen, a to zbavit se tě. A tys ten sen sám vyplnil. Je konec. Nikdy tě nevezmou zpátky. Hůl opět nese Eir. Myslel jsem si, že augurové a obyčejní ætlingové budou protestovat, ale nikdo ani nehodil kamenem. Doslechli se, žeš slíbil stolec Ravnhovu. Doslechli se, že tě ravnhovský náčelník zabil, protože jsi nesplnil svůj slib. Darkdaggar se hodně snažil, aby tě očernil. Prý ses pomátl na rozumu. V Reikaviku jsi zabil nevinné dítě. Chlapce.“

Jarladinova slova se zarývala do Rimeho mysli. Otevřela ránu plnou vzpomínek. Osada u řeky. Podle místních na osadu zaútočili nábyrn. Mrtvorození. Oni však ve sklepě našli jen zraněného medvěda. Dítě... Útlé tělíčko opřené o zeď. Zrzavé vlasy. Mrtvé oči. Vybavil si tvář chlapcova vraha, který před ním klečel. Vybavil si chuť své zuřivosti. Přesto zaváhal. A popravu za něj dokončil Svarteld. Jeho mistr, který obětoval svůj život, aby naučil Rimeho dokončit to, do čeho se pustí.

Rime uchopil Jarladina za paži. „Víš přece, že to není pravda, Jarladine! Já nikdy... nikdy bych...“

Podíval se mu do očí a pochopil.

Jestli zabil nějaké dítě, nebo ne, nehraje roli. V tom domě s ním byl tehdy jen Svarteld a ten svědčit nebude. Už ne.

Rime opět klesl na stoličku. Zapomněl na to, co sám kdysi dávno vysvětloval Hirce. Že pravda pro Radu nikdy nic neznamenal, pokud jí nebyla k užítku.

Jarladin k němu zamířil. Vyjímal se nad ním jako býk.

„Pověz mi, Rime... Kdes byl?“

Rimeho zaplavila nesmírná tíha. Jako by se ocitl v bažině plné mrtvol. A nespravedlnosti. Mysl se mu zamlžila. Jako by se opil a nic už nebylo skutečné.

Kdesi ve svém nitru věděl, že něco vykonal. Něco důležitého, co za tohle všechno stálo. Bude to znít šíleně, ale musí to říct.

„Byl jsem u ní,“ začal. „Ve světě menskrů. Našel jsem tam mrtvorozené bratry, staré jako sama Síla. Nábyrn, kteří pamatují válku. Jeden z nich je její otec. Je napůl slepá, Jarladine. Napůl menskr a napůl mrtvorozená. Dcera velitele armády ve vyhnanství. A našel jsem i jeho. Vidoucího...“

Jarladin si promnul bradu. Výmluvné gesto. Rime pochopil, co si myslí. Že se Rada nemýlila. Že Rime An-Elderin, vnuk Ilume, se opravdu pomátl na rozum. Že ho pohltilo šílenství. Že to nemá v hlavě v pořádku.

Rime k němu vzhlédl. „Existoval, Jarladine. Vidoucí skutečně existoval.“

Jarladin si založil ruce na prsou. „A cos udělal, když jsi ho potkal?“

Rime ochromeně ztuhl. „Zabil jsem ho.“

„Našels Vidoucího a zabils ho?“

Přikývl. Zíral do krbu. Plameny uhasly. Na zuhelnatěném dříví tančily rudé jiskřičky. Měl by cítit něco jiného než prázdnotu.

„Takže jsi porazil svého vlastního strašáka. Následovali ji Vidoucí-ví-kam a teď ses vrátil s domněním, že svět se mezitím nezměnil. Že žádný z tvých činů nenese následky. Jako by všichni neměli nějaké strašáky, s nimiž bojují.“

Rime se vztyčil. „Domníváš se, že si to vymyslím...“

Jarladin na něj namířil prst. „Učinil jsem všechno, co bylo v mé moci, abych tě ochránil. VŠECHNO! Měl jsi přítele u stolu Rady, a tys zmizel! Bez jediného slova! Bránil jsem tě. Já...“ Zarazil se. Naklonil hlavu na stranu. V očích se mu zračila nevěřícnost. Pohledem hledal něco, co už tam dávno nebylo: Rimeho ocas.

Tohle Rime vysvětlit nemohl. Cítil, že se mezi nimi rozevřela propast. Zastávali příliš rozdílné pozice a Rime nemohl vyhrát. Alespoň ne dnes večer.

Člen Rady zbledl a ucouvl. Jeho reakce vyvolala v Rimem děsivý pocit zadostiučinění. Náhle získal převahu. Právo vyjádřit zlost.

Přistoupil k Jarladinovi, ten se však od něj odtáhl. Pokoušel se udržet si od Rimeho odstup, jako by hovořil s ætlingem nakaženým morem. A možná že hovořil.

To já jsem plíseň. Ne ona.

Rime mu chraplavě zašeptal do ucha: „Usekl jsem si ho. Jsem bezocasý. Menskr. A ty si myslíš, že jsem to udělal, protože jsem šílený? Z trudnomyslnosti? Udělal jsem to, protože jsem musel. Mluvíš o nadcházející válce. Říše proti říši, Rada v troskách, ale co když je to ještě horší? Mohl bych ti vyprávět věci, ze kterých by ti tuhla krev v žilách, Jarladine. Říše proti říši je pouhá hra ve srovnání s tím, co přijde. Pokus se zastavit boj jednoho světa proti jinému. O to se snažím já.“

Jarladin se odvrátil. „Následuješ ji, toť vše.“ V hlase mu chyběla jistota.

„Už ne. Je to pryč. Jako všechno ostatní.“ Rime cítil, jak ho vlastní slova bolí. Nečekaná, ale vítaná bolest ho přiměla obrátit

se k členovi Rady zády. Otevřel okno a vyskočil na rám. Dřepěl tam a chvíli sbíral síly, než se otočil zpátky.

„Netušil jsem, koho tu najdu, Jarladine. Jestli přítele, nebo nepřitele. Víím ovšem, co je Darkdaggar zač. A co je schopen udělat pod tlakem. Je pravděpodobné, že tě sleduje.“

„Myslíš si, že znáš členy Rady? Ty, který jsi do Rady nikdy nezapadl?“

„Myslím si, že znám mysl vraha.“

Jarladin ukročil dozadu. Nohou zavadil o skleničku, kterou předtím upustil na podlahu. Rozděbila se na dvě poloviny, zjevně se tedy přece jen rozbila.

„Nejsi tu v bezpečí, Jarladine. Ani ty, ani tvoje rodina. V Radě máš jen pár přátel a Darkdaggar je nebezpečný muž. Možná byste měli opustit Mannfallu.“

„Nikdy.“

Rime jinou odpověď nečekal. „Tak mi alespoň slib, že se pokusíš udržet Radu ještě chvíli pohromadě.“

„Chceš, abych ji udržel pohromadě? Radu, kterou se tak urputně snažíš zničit?“

Jindy by se Rime nad takovou ironií pousmál. „Ano. Chci, abys ji udržel pohromadě. Protože teď už víím, co nastane, pokud se ti to nepodaří. A to si nepřeje nikdo z nás.“

Vztyčil se v okenním rámu a připravil se ke skoku.

„Usnadnils jim to,“ ozval se za ním Jarladin. „Předtím by se nikdy neodvážili vztáhnout na tebe ruku. Báli by se povstání obyčejných ætlingů. Nebo hůř, povstání Kolkaggy. Ani jednoho už se ale bát nemusejí. Jsi pro ně mrtvý, Rime.“

„A tak to taky zůstane.“ Rime přimkl a vrhl se do chladné noci.

DREYSÍL

Ze tmy do světla.

Oslepující běloba. Sněží.

Kolem ní hnal vítr velké bílé vločky. Šikmo. Nebo se zapotácěla?

Opřela se o skalní stěnu. Kámen. Sníh. Prošla skrz.

Bojovala s nevolností. Nadechla se. V plicích ji štípalo. Zima. Třeskutá zima. Něco zaskřípalo.

Podívala se na kovovou skříňku v rukou. Její povrch teď pokrývala jinovatka. Kolem prstů jí vytvořila ledové květy. Objala skříňku paží a stáhla si rukávy svetru přes ruce.

Kde to jsem?

Potlačila nevolnost a narovnála se. Neopírala se o skalní stěnu, byl to jeden z kamenů v kruhu, kterým právě přišla. Spletla ji jeho velikost. Kameny se tyčily do výšky. A podpíraly... střechu?

Zastínila si oči rukou a mžourala ke zhroutčenému stropu. K obloze trčely ostré ruiny. Nacházela se v nějakém sále. Lépe řečeno v troskách, které kdysi bývaly sálem. Rozlehlejším, než jaký kdy spatřila. Dovnitř pronikal chlad a v obloucích visel v patrech nad sebou led. Velkými otvory ve zdech profukoval vítr. Stála tam po kolena ve sněhu. Zároveň uvnitř i venku.

Její pohled upoutal jakýsi pohyb. Muž. Běžel směrem k ní. Vnímal zvuk jeho bot na zmrzlém sněhu. Někdo na něj zakřičel. Vítr prořízl hlas.

„Keskolaile!“

Muž utíkal dál, aniž se ohlédl. Už byl blízko. V bílých očích se mu zračila divokost. Mrtvorozený. Hirka upustila skříňku a zatápala rukou po noži schovaném za pasem. Nenašla ho. Zachvátila ji panika.

Holínka! Má ho schovaný v botě!

Nestihne ho vytáhnout. Při té myšlence si uvědomila, že jí muž ani v nejmenším nevěnuje pozornost. V běhu upíral oči na cosi za ní. Mezi kameny. To byl jeho cíl.

Vtom zazpíval luk. Hirka otevřela ústa, aby muže varovala, ale bylo pozdě. Šíp se mu zabodl do zad. Muž ztuhl. Podlomily se mu nohy a upadl. Klesl před ní na kolena. Natáhla se k němu. Chtěla mu pomoci, ale nohy měla zabořené ve sněhu. Snažila se vyprostit.

Díval se na ni bílýma očima jako očarovaný. Divokost byla pryč. Jistota smrti ho zjevně překvapila. Zvedl ruku a drápy si přejel přes kapkovité znamení na čele. Rty se mu stáhly do úšklebku. Odhalil tesáky. Pak přepadl dopředu a obličejem se zabořil do sněhu. Ze zad mu trčel černý šíp. Pronikl oblečením. Krátký a silný. Zdálo se nepravděpodobné, že takového tvora dokázalo skolit něco tak drobného.

Smrt. Ve světě, který je pro ni úplně nový. Ve světě, který žádný aťling ani člověk nejspíš dosud nespatriil. A ona je tu hned svědkem něčí smrti. Co ten muž provedl?

A já? Provedla jsem něco?

Je i ona cílem? Vyprostita se ze sněhu a ohlédla se. Kameny padaly mrtvě. Na návrat bylo pozdě.

Blížily se k ní čtyři postavy. Tři se zastavily opodál. Poslední vykročila vpřed. Byla to žena. To ona předtím křičela?

Kráčela vzpřímeně a sebevědomě. Jako by se jí nikdy nikdo ani neodvážil dotknout. Plášť za ní povlával tak lehce, že Hirce připadal spíš jako ozdoba než jako hřejivý kus oblečení. Hrud' měla

žena omotanou pásy kůže. Vysoké boty jí dosahovaly ke kolenům. Stehna a paže však měla nahé.

Hirka se otrásla zimou a přitáhla si plášť těsněji k tělu. Co čekala? Že se slepí budou oblékat stejně jako Graal v lidském světě? Nebo že budou nazí, jak je viděla v Ymslandě? Nevěděla. Neměla ponětí, co očekávala.

Zdvihla skříňku, kterou předtím upustila do sněhu.

Žena se před ní zastavila a rozkročila se. Rty měla černé. I vlasy. Spletené do dlouhých copů, které ostře kontrastovaly s bledým obličejem.

Hirka bezděky ucouvla. Podívala se mrtvozené do očí. Jednotlivá mléčně bílá blána. Její pohled bylo obtížné přecíst, jako u všech slepých, které poznala.

Umpiri. Jsou to Umpiri a ty jsi jednou z nich.

Žena dala hlavu na stranu a naklonila se k Hirce, jako by se jí chtěla zakousnout do krku. Hirka se neodvážila ani pohnout. Mrtvozená nasávala nosem vzduch. Připomínalo to očichávání. Chovala se jako zvíře. Hirka ani nedýchala. Pokukovala po mrtvé bytosti ve sněhu. Dotírala na ni myšlenka, že jí hrozí stejný osud. Žije jen díky milosti divokého zvířete. I Naiell měl v sobě zvířecnost, ale takovouhle ne. Možná jeho i Graala pobyt mezi lidmi a ætlingy změnil.

Je to přítel! Graal jí slíbil, že se tu setká s přítelem.

Žena se opět narovnal. Hirce připadalo, že zahlédla, jak slepé přeběhl po tváři bolestný výraz, ale to si musela namlouvat. Zdálo se, že bolest k této bytosti nepatří ani vzdáleně.

„Tak je to pravda...“ podotkla žena lámanou ymslandštinou. Neznělo to jako otázka.

Hirka si vzpomněla, že slepí dokážou vycítit své vlastní plemeno, a tak předpokládala, že žena mluví o jejím smíšeném původu. Nic však neřekla. Pocit, že je tu nechtěná, byl příliš silný.

„Já jsem Skerri z rodu Modrasme.“

„Hirka,“ odpověděla jí dívka.

„Hirka? Tak se představuješ?“ V otázce zazněla zřejmá nespokojenost.

Přítakala.

„To už neříkej. Teď jsi Hirka, dcera Graala, syna Rauna z rodu Modrasme. Máš se co učit.“ Skerri pokývla ke skříňce. „To je...?“

Hirka opět přítakala. Konečně zahlédla v ženině obličeji náznak úsměvu. Trhnutí černě namalovaných rtů. Ve skříňce se nacházelo Naiellovo srdce. To v slepé vzbuzovalo radost? Hirka se zachvěla.

Skerri pohlédla na ostatní tři postavy. „Keskolaile!“

Hirka poznala slovo, které zaznělo před chvílí. Jeden z mužů se vydal k nim a ona si uvědomila, že se patrně jedná o jeho jméno. Takže poslechl rozkaz, který vydala Skerri. Proč?

Keskolail byl urostlý muž. Podstatně víc oblečený než Skerri. Na sobě měl černou kazajku a přes ramena přehozenou strápatou ovčí kožešinu. V ruce nesl luk. Vlasy měl šedivé jako ocel, ale nemohlo mu být víc než čtyřicet zim. I když... byl to Umpiri. Podle toho, co věděla, mu klidně mohlo být několik tisíc zim.

Na čele měl stejné znamení jako ten, koho zabil. Šedou kapku. Otočil hlavu a Hirka si všimla, že se nejedná o kresbu. Znamení bylo hlubší a připomínalo matný drahokam. Dřepl si a vytáhl ze zad mrtvého šíp. Ozval se zvuk, jako když se něco zlomí. Ze špičky šípu kapala do sněhu krev. Hirka na něj civěla, ale on si jí nevšímal. Téměř se nepodíval ani na Skerri.

Nabral do ruky sníh a otřel jím hrot šípu od krve. Potom šíp zasunul do toulce zavěšeného u opasku. Popadl mrtvého za krk a protáhl ho jedním z rozšklebených otvorů někdejšího sálu ven.

Hirka se nedokázala zbavit pocitu bezmoci. K čemu se to připletla? Pohlédla na Skerri. Pleť měla bledou jako denní obloha. Všechno na ní vypadalo ostře a hrozivě. Vlasy. Rty. Kůže. Byla černá a bílá. Nic mezitím. Byla to jediná mrtvorozená žena, kterou

kdy Hirka viděla. Ze všech slepých ji však děsila nejvíc. Snažila se upnout na myšlenku, že ji Graal potřebuje. Neposlal by ji na smrt.

„Tys nebyla jeho cíl,“ ozvala se Skerri a pohledem přitom studovala hrůzné stopy, které tam zůstaly po mrtvém.

„A co bylo jeho cílem?“

„Síla,“ odpověděla slepá, jako by to byla samozřejmost. Prudce se otočila. Na zádech se jí míhaly černé copy zdobené perlami. Vyrazila za dvěma dalšími postavami, které čekaly opodál.

Hirka se ohlédla, ale Ymslanda byla pryč. Cestou viděla jen temnou jeskyni pod Mannfallou, kde kameny procházely zemí. A Damayanti. Tanečnici, která ji nemilosrdně poslala sem, aniž jí dopřála pohled na cokoli jiného než na podzemí. Neviděla ani město. Nesměla navštívit Lindriho. Dala slib a teď patřila sem.

Ale kde je?

Vydala se za Skerri, spíš z nutnosti než z vlastní vůle. „Kde jsme?“

„Tohle je Nifel, zborčené město. Tady nezůstaneme.“

Hirka se přiměla potlačit nutkání zeptat se, proč se zbortilo. „Ale... tenhle svět? Jak mu říkáte?“

„Dreysíl. První svět.“

„Aha...“ Hirka si upravila ranec na zádech. Vítr zanášel do sálu sněh a vytvářel závěje. Na druhé straně se zdi zhroutily. Zlomené sloupy trčely ze sněhu jako kosti. U jednoho z nich čekali zbylí dva muži. Skerri udělala rukou gesto a oni zmizeli dřív, než je Hirka stihla pozdravit. Stačila si jen všimnout, že jeden z nich byl oblečený stejně nalahko jako Skerri. Navzdory počasí.

„Kam půjdeme?“

„Do Ginnungadu,“ oznámila jí Skerri, aniž se otočila.

„Je to daleko?“ Cítila, jak jí mráz proniká až do morku kostí. Rozhlédla se v naději, že uvidí koně nebo vůz, ale všude kolem byl jen sněh. „Nemáte koně?“

„Na co?“

Hirka opět zapadla hluboko do sněhu.

„Abychom na nich mohli jet.“ Možná za to mohla cizí řeč? Zdálo se, že si Skerri v ymslandštině není úplně jistá. Jako by tím jazykem mluvila proti své vůli. Teď se však zastavila. Obrátila se k Hirce a odhalila tesáky. „Vypadám snad, že potřebuju nést?“

Hirka zavrtěla hlavou. „Nechtěla jsem...“

„Čtyři dny. Ginnungad je odsud čtyři dny cesty.“ Sjela dívku pohledem od hlavy až k patě. I v bílých očích bylo patrné zklamání. „Nebo spíš šest,“ opravila se trpce a vyrazila vpřed.

ÚTOČIŠTĚ

Rime se připlazil až k okraji střechy. Tam se zastavil a naslouchal. U říčního břehu skřípal led. O několik domů opodál někdo z okna vyléval lavor. Chvilí vyčkával. Musí být opatrný. Jeho přítomnost by mohla ohrozit Lindriho život.

Čajovna dostala nádech jakéhosi útočiště. Bezpečného přístavu v zemi nikoho. Lindri měl dveře vždy otevřené a Rime neměl, kam jinam jít. Rozhodně ne, pokud nechtěl, aby se v Mannfalle rozneslo, že se vrátil. To se nesmí stát, dokud nebude mít plán.

Začalo foukat. Promnul si dlaně. Pokoušel se do promrzlých prstů vehnat trochu života. Stačil den a noc strávený v téhle zimě a už ho nedokázala zahřát ani sama Síla.

Chytil se okraje střechy, překulil se a spustil se dolů na terasu nad řekou. Terasa se nacházela za čajovnou a připomínala molo. U zdi, kde visela lucerna obalená ledem, stálo houpací křeslo. Trámy obrůstala popínavá rostlina, která přes zimu uschla.

Škvírou pode dveřmi zahlédl světlo. Zaklepal. Dlouho bylo ticho. Pak se dveře pootevřely. V mezírce zamžouralo oko.

„To jsem já,“ zašeptal Rime.

Lindri uskočil, jako by se spálil. Dveře se s táhlým skřípěním otevřely. Prodavači čaje upadla svíčka, kterou nesl. Zhasla a začala se kutálet po terase. Rime ji zastavil nohou. Lindri zalapal po dechu a naznačil rukou znamení Vidoucího. Ucouvl.

Rime ho popadl za paži. „Ne! Nejsem mrtvý, Lindri. Slyšíš? Nejsem mrtvý.“

Starci se z očí vytratil strach. Pokynul Rimemu, aby vešel dovnitř. Než zavřel dveře, vystrčil hlavu a rozhlédl se kolem, jako by vyhlížel další hosty. Nebo možná jen nechápal, kde se tam Rime vzal.

Zadní místnost byla stíněná. Plná bedýnek a pytlů. Ve vzduchu byl prach ze suché slámy. Rimemu se náhle vybavila jedna vzpomínka. Stál tu spolu se Svarteldem, oné noci, kdy odsud Kolkagga odplula do Reikavíku. Hádali se kvůli záležitostí, které se nyní vůbec nezdály podstatné. Co mu to tehdy Svarteld řekl?

Nemůžeš vládnout světu ze Slokny, chlapče.

Lindri ho postrčil dovnitř do čajovny. Stoly i lavice vypadaly v přítomnosti šedě. Noc zbavila dřevo lesku.

„Posaď se. Tak si sedni,“ vybídl ho stařec a přátelsky, ale rozhodně ho pošťouchl k lavici u krbu. Oheň už vyhasl, ale trochu tepla ještě zůstalo. Dost na to, aby si Rime uvědomil, jak moc prochládl.

Lindri strčil pohrabáčem do zuhelnatělého dřeva.

„Nech to být, Lindri. Nikdo nesmí vědět, že jsem tady.“

Obchodník s čajem šramotil v dřevníku. Shrabal hrst březové kůry a pustil se do zatápění, jako by vůbec nic neslyšel. Rime mu to chtěl vysvětlit. Chtěl ho varovat, že poskytnout mu přístřeší není bezpečné, ale věděl, že Lindri by ho neposlouchal. Ten vrásčivý stařec k sobě vzal Hirku, aniž pomyslel na to, jestli je to bezpečné, nebo ne. Přestože se později dozvěděl, že Hirka je menskr. A zaplatil za to prázdnou čajovnou.

I Rimemu už jednou poskytl útočiště. Když byl mladík Nosičem havrana. A s pomocí Damayanti přijal zobák. A podruhé teď, když je zneuctěným synem váženého rodu. Pokládáný za mrtvého.

Kůra se vznítla a dřevo v krbu zapraskalo. Lindriho dřepícího u ohniště zalilo hřejivé světlo. Teprve teď si Rime všiml, že stařec má na sobě noční košili. A pletenou vestu s rozpáranými švy.

Muž si se zjevnými obtížemi stoupl a posadil se naproti Rimemu. Oči se mu věkem zmenšily. Byly malé a kulaté. Položil svou hrubou ruku na Rimeho. Vrstvou osamělosti pronikla vřelost.

Rime polkl. „Takže ty jim nevěříš? Nevěříš tomu, co o mně vykládají?“

„Pověz mi, co se stalo, a já ti pak řeknu, čemu věřím,“ odpověděl Lindri s neochvějným klidem.

Bývalý Nosič havrana se přidušeně zasmál. Vychrlil na starce vodopád slov, přestože si byl vědom, že mu nebudou dávat smysl. Nedokázal však přestat. Případalo mu, jako by se poprvé v životě s někým dělil o něco důležitého. A tak vyprávěl. O cestě do světa lidí. O bratrech, Graalovi a Naiellovi. O nepřátelství trvajícím tisíc let. O jednom bratrovi, který je ve vyhnanství, a o druhém, který byl samotným Vidoucím. Vidoucím, kterého Rime zabil.

Lež, s níž vyrůstal, už neexistuje. Místo toho odhalil příběh slepého, který zradil vlastní plemeno a dobil Ymslandu.

Vyprávěl o Hirce a o jejím původu. Že je jednou z nich. Jednou z těch, kteří touží prolomit brány a proniknout do Ymslandy, aby získali to, co kdysi ztratili. A nemůže udělat nic, aby je zastavil. Už ne. Teď když promrhal i tu trošku moci, kterou měl.

Ve stejnou chvíli mu došly slova i síly. Sepnul ruce a opřel si o ně bradu. Podíval se na Lindriho. Čekal, jak na jeho vyprávění zareaguje, ale žádná odezva nepřicházela. Stařec tam seděl a přikyvoval i přesto, že jeho společník umlkl. Víčka měl tak těžká, až si Rime na chvíli pomyslel, že muž usnul. Pak se ale prodavač čaje napřímil a plácl se do stehén.

„Takže nastane konec světa? To mi tu tvrdíš?“

„Bude to příhodný konec,“ přitakal Rime.

„V tom případě zbývá jediné.“ Lindri se zvolna zvedl. Obličej mu brázdily hluboké vrásky. Prozrazovaly bolesti kloubů.

„A co?“ zeptal se Rime.

„Postavit na čaj.“

Stařec zamířil k pultu a zapálil svíčku pod jednou z černých litinových konvic. Stály tam v řadě, všechny s hubičkou otočenou na jednu stranu.

„Postavit na čaj? To je odpověď na sdělení, že svět spěje ke konci?“

„Máš lepší návrh?“

Rime upíral zrak na desku stolu. Připomínala vyplavené dřevo. Byla plná suků a vrypů.

Ne, žádný lepší návrh nemá. Bouře přijde, ať udělá cokoli.

Lindri postavil konvici na stůl před Rimeho. Linula se z ní výrazná vůně. Čaj voněl nápadně silně. Stařec se opět posadil a přisunul k Rimemu plný kalíšek.

„Takže tys zabil Vidoucího? Bratra jejího otce?“

„Kdyby dostal příležitost, zabil by on ji.“

Rime nahmatal kapsu. Ucítit obrysy mušle. Šperku, který jí věnoval, když opouštěla Ymslandu. Teď ho opět vlastnil on. Předal mu ho Graal. Bez vysvětlení. Byl to jeho způsob, jak mu dát najevo, že na ni má zapomenout? Že je jako poloviční slepá předurčena pro úplně jiný osud?

V tuhle verzi doufal, protože druhá možnost byla ještě horší. Totiž že Hirka Graala sama požádala, aby mu ten šperk dal. Že si to tak přála ona.

Hrud' se mu sevřela. Uchopil kalíšek a naráz ho vyprázdnil. Nápoj byl požehnaně silný. Horká tekutina si razila cestu jeho útroby.

Netušil, jak moc ho Hirka přitahuje, dokud se s ní nesetkal v té místnosti, kde pulzovala hudba. To místo působilo tak živě. Bylo plné menskrů. Plné Ódinových dětí, kam až dohlédl. Stejně dobře tam s ní ale mohl být sám, protože na všechny a všechno kolem sebe zapomněl.

Tehdy by se jí tam zmocnil, kdyby k tomu měl příležitost. Ten pocit byl tak silný, tak všepohlcující.

Tak zničující.

Dopustil se kvůli ní hloupých chyb. Chyb, které nepřinesly zkázu jen jemu, ale ohrozily i Radu. Ravnhov. Ymslandu.

Přijal zobák. Udělal ze sebe otroka. O tom se ovšem Jarladinovi ani Lindrimu ve vyprávění nezmínil. Nikdo nesmí vědět, že je v podstatě naprosto bezmocný. Že je vydaný napospas Graalovi.

Ten slepý je nebezpečnější, než si Hirka uvědomuje. Postaví ji a Rimeho proti sobě, pokud bude muset. Jediná naděje spočívá v tom, že i jemu na Hirce záleží. Rime v jeho očích viděl otcovskou pýchu, ale také odhodlání jít přes mrtvoly.

Tak ona vidí i mě.

„Vím, kým jsi a kým ne, Nosiči havrana.“ Lindri mu nalil nový šálek. Mluvil, jako by mu četl myšlenky.

„Už nejsem Nosičem havrana, Lindri. Pokud vím, jsem mrtvý.“

„Jestli dovolíš, Rime An-Elderine... Vyprávěl jsi mi, co se stalo, a teď ti povím já, čemu věřím. Pocházím z tohoto města a pamatuji si den, kdy ses narodil. Není to tak dávno.“

„Brzo to bude dvacet let, Lindri.“

Stařec se usmál a vrásky kolem očí se mu protáhly až ke spánkům. „Dítě, na které všichni čekali. Dítě, o němž Vidoucí řekl, že bude žít. Myslel jsem si, že vyrůstat s takovou tíhou není zrovna dobrý osud. Už v ten den prodávali amulety s tvou podobiznou, věděls to?“

Rime to věděl až příliš dobře. Zaryl nehet do vrypu na šálku. Bylo na něm cosi povědomého. Připadalo mu, že z něj už někdy pil. Opět si lokl. V nose ho zašimrala vůně.

„Podle mého jsi, chlapče, vyrůstal uvězněný v kleci. V kleci, kterou ti sice zbytek světa závidí, ale pořád to byla jen klec. Měl ses stát jedním z nich. Ale spletli se. Jsi natolik silný, že sis vybral vlastní cestu. Nesouhlasím zdaleka se vším, cos udělal, ale vůli máš pevnou.“

Venku skučel vítr. Lindri si mnul zápěstí, jako by mu vítr připomněl, že je zima. Nepřestával mluvit.

„Povídá se toho o tobě hodně. A já sám jsem se domníval, že jsme tě ztratili. Obzvláště tehdy, když jsi sem přišel s tou pomalovanou ženou. S tou tanečnicí. Nešlo ale o chtič, který posedl mladíka, že ne? Jsem starý tři čtvrtě století, Rime. Myslíš, že jsem nikdy neslyšel o slepotě? Tanečnice s tebou něco provedla, vím to. Nemusíš mi říkat co, ale předpokládám, že bez toho by ses za Hirkou nevypravil. A ano, zabil jsi Svartelda. Svého mistra. Ale to byla jeho volba, ne tvoje. Obelstil tě. Který muž by se na tvém místě nechoval stejně?“

Rime uhnul pohledem. Lindriho pochopení bylo horší, než by bylo jeho opovržení.

„Rime... Jsi mladý. Přál bych si říct, že čím budeš starší, tím bude snadnější rozlišit dobro od zla, ale tak to není. Spíš naopak. Čím je jeden starší, tím víc toho zažije. A já viděl příliš mnoho chyb a nedostatků na to, abych věřil, že rozhodnout se správně je snadné.“

Rime se trpce zasmál. „Jenže ona si to nemyslí...“

„Hirka nevyrostala v Eisvaldru. Ty ano. Jsi z rodu přínaležejícího k Radě. Nikdy tě neučili, co je správné. Učili tě, že měřítkem správnosti je to, jak se chováš ty. Že vládnoucí rody jsou zákon a zákon jsou vládnoucí rody. Přesto zápasíš sám se sebou, a to z tebe činí dobrého muže, Rime. Silného muže. Jen silní muži ustojí, když přijdou o všechno.“

„A silné ženy,“ dodal Rime. Cítil, že svěsil ramena. Přitukl si šálkem o Lindriho kalíšek. Trocha čaje vychrstla ven a vsákla se do rýh ve dřevě dřív, než stihl desku osušit.

„Víš, proč se tak Hirka chová, Lindri? Myslí si, že dokáže zabránit válce. Myslí si, že dokáže slepým rozmluvit jejich krvežíznivost. O to se snaží. Udělat z nich povídáním mírumilovná stvoření. Hloupá holka... Svými řeči by vytočila i kámen. Všechno jen zhorší.“

Stařec potlačil úsměv, ale úplně se mu to nepodařilo.

Rime jedním hlttem vypil zbytek čaje. „Co na to říkáš?“

„Vzbouzí v tobě to nejlepší i to nejhorší, Rime.“

Byla to pravda. Na tom už ale nezáleželo. Nepatřila mu. A nikdy nebude. Zvolila si jiný svět. Jiný život. Pokud se ještě někdy setkají, bude to na bitevním poli. A on nemůže čekat s rukama složenýma v klíně. Musí jednat.

Jen si nejdřív trochu odpočine. Tady. U tohoto stolu.

„Darkdaggar ovládá Radu, Lindri. I armádu.“

„Hm, když to říkáš.“

„Ale neovládá Kolkaggu. A ta je nebezpečnější než mannfallská armáda. Je to jediná bojová síla, která se může postavit slepým. Ji získat nesmí, Lindri.“

Rime se pokoušel zformulovat myšlenku, ale slova mu utíkala. Nedokázal je polapit. Stejně jako nikdo nedokázal polapit Kolkaggu. Ty černé stíny mimo Darkdaggarův dosah. Jsou stále věrní Radě? Kdo převzal velení po Svarteldovi? A jak přijmou jeho? Muže, který zabil vlastního mistra? Jejich mistra.

„Jsem ještě Kolkagga? Co si o mně teď myslíš?“

„Těžko říct, Rime.“

„Musím to zjistit. Nemám na vybranou.“

„Zjistíš to zítra.“

Rime ucítil na zádech deku a pochopil, že se propadá do spánku.

PROBLÉM

Kvůli hustému sněžení neviděla ani na krok. Vítr byl ještě vlezlejší než předtím. Chlad jí pronikal až do morku kostí. Hirka si na sebe navlékla všechno oblečení, které měla. Tričko od Stefana, náhradní svetr, pláštěnku od otce Brodyho a navrch ještě plášť, který jí věnoval Jarladin. Ani jednoho z nich už možná nikdy neuvidí. Uvidí vůbec ještě někdy někoho?

Zdálo se, že v téhle opuštěné krajině zapadne sněhem. Slepé přestane bavit na ni čekat a nechají ji tady. Za sto let tu najdou kostru. Così, co bude připomínat zdechlinu Graalova havrana. Najdou kosti a cáry kůže v látce s anglickým nápisem, ze kterého nebude nikdo chápat ani ťuk.

Přiměla se sama pro sebe usmát. Obklopovali ji mrtvorození, panovalo počasí, za kterého bylo snadné se ztratit, a ona neměla ani poněť, kam jdou. Humor představoval nejdůležitější nástroj, jak se udržet naživu.

Vyškrábali se na prudký svah splývající s oblohou. S tím modrobílým nekonečnem, které ji oslepovalo, když se do něj dlouho zadívala. Zatím nespátřila jediný strom ani jakoukoli známku života. Všude byl jen led a sníh.

Zařála čelisti, aby jí nedrkotaly zuby. Tváře měla tak studené, že jí připadalo, jako by měly puknout. Ve vlasech se jí vytvořily ledové perličky. Každý krok představoval značnou námahu. Při chůzi jí

vydatně pomáhala hůl. Dutá hůl, která málo vážila, ale hodně vydržela. Všichni nějakou měli. Prozradili jí, že kdyby ji zavalila lavina, dá se otvorem uvnitř dýchat a taky by ji díky holi snadněji našli. Nic nenasvědčovalo tomu, že by si dělali legraci.

Věděla, že si musí brzy odpočinout. V ústech ucítila pachut krve.

Zamžourala ke Skerri. Žena neúnavně kráčela před ní. Zanechávala za sebou stopy, které ostatním usnadňovaly průchod. Hirka ani jednou nezahlédla, že by si přitáhla plášť těsněji k tělu. Nechá-pala, jak je možné, že takhle málo oblečená neumrzne.

Na zádech nesla Skerri podlouhlé kožené pouzdro. Podobalo se toulci, ale na šípy bylo příliš velké. Hirce cosi napovídalo, že nemá smysl doufat, že se v něm skrývá příkrývka.

Pokaždé když se slepá obrátila, aby se podívala, jak si Hirka vede, šlehy do pouzdra perly, které měla zapletené v černých vlasech. Ten zvuk připomínal krupobití. Teď dostal nový význam. Stal se výčitkou, která Hirku poháněla vpřed.

„Kdo je Modrasme?“ vykřikla Hirka v naději, že tím ženu přiměje, aby zpomalila.

„Nejstarší z našeho rodu,“ odpověděla Skerri. Sjela Hirku pohledem. „Z tvého rodu,“ dodala. Vyznělo to spíš jako výhrůžka než útěcha.

„Takže rody se jmenují podle nejsta...“

„Popovídáme si, až dorazíme na místo.“

Dívka se kousla do rtu. Možná bude sdílnější někdo jiný? Ohlédla se. V řadě za sebou tam šli tři muži. Poslední z nich se jmenoval Hungl. Připomínal strážného a měl tmavé vlasy a drobnou kozí bradku. Před ním kráčel Grid, oblečený stejně nalahko jako Skerri a jediný, jehož názor slepou zajímal. Zdálo se, že se znají dobře. Kdyby neměl zářivě světlé vlasy a Skerri temně černé, myslela by si, že jsou sourozenci. Umpiri měli ovšem jen zřídka kdy víc než jedno dítě. I proto se Graal a Naiell před válkou těšili tak výsostnému postavení.

Poblíž Hirky se pohyboval muž s ocelově šedými vlasy a ovčí kůží přehozenou přes ramena. Keskolail. Ten, který předtím vystřelil. Na chvílku zaváhala, ale spíš než strach ji přemáhala únava, a tak se zastavila, aby na něj počkala. Skerri ji však popadla za paži a odvedla ji s sebou.

„S padlými nemluv,“ ucedila.

„Kdo jsou...“

„Jeho trest probereme, až dojdeme do tábora.“

Tábor...

Už jen samo slovo ji zahřálo jako posezení u ohně. Do žil se jí vlila nová energie a Hirka sklonila hlavu, aby čelila padajícímu sněhu.

Proč by ho měli trestat? Pokradmu se podívala na zabijáka za sebou. Na značku na jeho čele. Ostatní nic takového neměli. Za celou dobu jí nevěnoval jediný pohled. Jako by pro něj byla pouhý vzduch. Zjevně si ani ona neměla všimnout jeho.

Svah byl teď tak prudký, že si nahoru musela pomáhat rukama. Nepodívala se na prsty, ale tušila, že je má celé promodralé. Alespoň tady nahoře sněžilo trochu méně.

„Copak tady nejsou cesty?“ zeptala se.

Skerri se na ni ohlédla přes rameno. „Cesty? Chceš říct, že jsi připravená na to, že tě ostatní uvidí?“

Hirka měla dojem, že slepá žádnou odpověď nečeká, a tak mlčela.

Dosáhli vrcholu a ocitli se na zasněžené pláni. Na kopci se krčily břízky pokroucené větrem. První stromy, které tu Hirka spatřila. Vtom zakrákal havran. Neviděla ho, ale v krku jí narostl knedlík. Existuje tu život. Jiný život než jen slepí.

Na opačném konci pláně se tyčila skupinka špičatých stanů. Na návětrné straně je zatěžkával sníh, ale látka se přesto vlnila. Dívka se rozhlédla kolem a hned našla tři místa, která byla v závětví. Jako by ale nikoho nenapadlo o tom přemýšlet.

Vidina vozu a teplého jídla se rozplynula. Toho se jí tady dostane jen stěží. Uvědomila si, že opět zaostává, a pospíšila si ke Skerri.

„Tohle je ten tábor? Tady spíte? Na planině?“

„Ano.“

„Ale... Co když se tu objeví nějaká šelma?“

Skerri ji provrtávala pohledem. Vráska na čele jí vedla až ke kořeni nosu. „O čem to mluvíš?“

„Že bychom možná měli... Co když na nás něco zaútočí?“

Slepá vycenila zuby. Hirka ucouvla a málem upadla. Umpiri se šelem nebojí. Sami jsou šelmy.

„Myslíš, že se s něčím takovým nedokážeme vypořádat?“

Dívka zavrtěla hlavou. „Ne, to ne. Já... mluvila jsem spíš o sobě. V podstatě...“ Nenacházela slova. Pohled mrtvorozené ji přiměl se příkrčit. Připadala si stejně otravná jako vlas v polévce.

Teplá polévka...

Skerri pokračovala dál. Hirka se vydala za ní a přitom si v hlavě sestavovala seznam věcí, na které se zřejmě nesmí ptát. Na koně. Patrně ani na vozy. Na nic, co by naznačovalo, že Umpiri nezvládnou vzdálenost ujít po svých. Nebo co by naznačovalo, že by se mohli unavit. A za žádných okolností na nic, co by naznačovalo, že se Umpiri něčeho bojí.

Dva mrtvorození jim přišli naproti. Ženy. Každá vypadala jinak. Jedna měla tmavé vlasy a na sobě široké roucho. Připomínala augurku nebo učence. Druhá měla světlé vlasy a oděv z kůže a kožešin jako lovec. Nebo to byla bojovnice, kdyby měla Hirka soudit podle jejího zachmuřeného výrazu. Mluvily se Skerri jazykem, kterému nerozuměla. Jazykem slepých.

Řečí Umpiri.

Ta řeč zněla cize, ale zároveň povědomě. Její slova Hirku rozechvívala. Podobně, jako když ucítila vůni známou z dětství. Novou, která k ní přesto patřila.

Ženy se na ni podívaly. Nepatrně poklesly v kolenou, aby ji pozdravily. Hirka měla pocit, že by měla udělat totéž. Ohnula koleno, ale vtom ji za krk popadla čísi ruka. Skerri ji pevně držela a vedla ji před sebou. Postrčila ji kolem kožešiny visící ve vchodu do stanu. Dívka vklopýtala dovnitř. Čekala, že ji Skerri bude následovat, ale ta zůstala venku a vykřikovala na ostatní povely.

Hirka za to byla ráda. Rozhlédla se. Ve stanu bylo místo sotva pro dva. Látku nesla tyč uprostřed. Podlaha byla nerovná, ale suchá, i když ji tvořila látka. Stan měl zřejmě dvojité dno. Nebo naolejovanou spodní stranu. Na kožešině z nějakého zvířete tam ležely dvě poskládané vlněné přikrývky. Nic jiného tam nebylo. Ani olejová lampa nebo nádoba na pití.

Upustila hůl na zem a klesla na kolena. Měla žízeň a hlad a byla unavená. Nedokázala se rozhodnout, co z toho ji teď trápí nejvíc.

Žízeň.

Ztěžka setřásla ranec ze zad a sundala z něj měch na vodu. Několikrát se pokusila napít cestou, ale přestávek bylo málo a voda byla příliš studená. Nahmatala zátku. Byla přimrzlá. Neměla dost síly, aby ji vytáhla. Necítila prsty.

Pálily ji oči. Měla slzy na krajíčku. Co to s ní je? Bude hned první den fňukat, protože je na místě, kam odešla dobrovolně? Aby udržela mír? Aby se slepí nevydali do Ymslandy? Na to nesmí zapomínat. K tomu se musí upnout. K míru. A musí zjistit, jak Rimeho zbavit zobáku.

Zavřela oči. Rime má v hrdle zobák. Zobák z havrana. Ovládá ho Graal, stejně jako dřív ovládal Urda. A do Urda se pustila plíseň...

Odhodila měch. Rozčilovala ji hrudka sněhu pod podlahou. Snažila se povrch oběma rukama vyrovnat.

Co vlastně čekala? Myslela si snad, že se tu setká se svou rodinou? Byla tak naivní? Copak je pořád ta holčička, která touží po pocitu, že někam patří?

Kožešina ve vchodu odlétla na stranu. Dovnitř vešla Skerri. Hirka vyskočila na nohy. Pokaždé když zahlédla ženinu tvář, lekla se. Černé vlasy a rty a bleďá pokožka. Kdyby Skerri nepatřila k Um-piri, odhadla by ji na pětadvacet zim. Působila mladě, téměř jako dívka. Vypadala půvabně, ale zároveň naháněla hrůzu.

„Sedni si,“ vyštěkla. Hirka poslechla.

Skerri si dřepala naproti ní. Kožený korzet se vrzavě přizpůsobil jejímu svalnatému tělu.

„*Kúru*,“ prohodila a pokývla ke skříňce upevněné na vršku rance.

„Kuro?“ To jméno přišlo naprosto nečekaně. Vymyslela ho ona sama, když byl Naiell ještě havranem.

„Srdce,“ zavrčela Skerri netrpělivě. „Znamená to srdce. Ukaž mi ho.“

Kdyby se teď Hirka dokázala usmát, význam slova by jí vykouzlil úsměv ve tváři. Uvolnila skříňku a vzala ji do náruče. Vzhledem k obsahu byla schránka prostá. Nudná, kovová, matná jako ostří starého nože. Chladná na dotek. Než dívka prošla kameny, měla obavy, aby led uvnitř neroztál. Vtipné...

Vyhákla západky po stranách a odklopila víko. V nadrceném ledu spočívalo Naiellovo srdce. Bledé jako zaťatá pěst. Hirce připadlo, že ho ještě pořád cítí. Graalova bratra. Bratra jejího otce. V Ymslandě byl Vidoucím. Tady v Dreysílu byl něčím úplně jiným. Zrádцем. Nepřítelem svého plemene.

Skerri jí skříňku vytrhla z rukou. Stiskla oční víčka a nasála zhluboka vzduch, jako by tak přijímala potravu. Rty se jí zkrivily do úšklebku.

„Naielle...“

Ochraptělý šepot byl plný takové nenávisti, že Hirku napadlo, jak blízci si s Naiellem museli být. Jak dobře se znali. Zírala na Skerri. „Tys byla...“

Žena otevřela své mléčné oči. Nepřítomný pohled se upíral na cosi vzdáleného. „Poté co válka skončila, jsem složila přísahu.

Když jsem pochopila, že nás zradil. Když jsem sledovala, jak zajal svého bratra a podrobil ho mučení. Přisáhala jsem, že mu vlastními drápy vyrvu srdce z těla. Tisíc let trvalo, než jsem znovu ucítila jeho vůni. Tisíc let. A teď je tady. Co jiného zbývá, než si vzít, co je naše?“

Hirka mlčela. Bála se, že jediné chybné slůvko by mohlo Skerri přimět, aby se jí vrhla po krku. V černých rtech zacukalo. Mrtvo-rozená žena se potýkala s minulostí, s níž Hirka neměla nic společného. Proto se chová tak nepřátelsky? Protože Hirka přinesla Naiellovo srdce? Předběhl Rime Skerri ve vykonání činu, který toužila provést ona sama?

Vzduch byl plný napětí. Dívka cvrnkla prstem do víka a to se s bouchnutím zavřelo. Skerri to vytrhlo z transu. Přejela si rty jazykem. Černá barva zůstala stejně černá. Je to tetování? Nechala si je takhle obarvit navždy?

Odložila skříňku.

„Máme problém, Hirko.“ Slepá zatřásla hlavou a copy jí zavířily kolem hlavy. Jako když ze sebe zvíře oklepává vodu.

„Jaký problém?“

„Tebe.“

Chtěla se ohradit, ale byla příliš nervózní. A proti své vůli i zvědavá, v čem problém spočívá.

Slepá naklonila hlavu na stranu jako pták. Připomněla Hirce Graala a Naiella. Dívka se odhodlala k otázce.

„Skerri, jsme příbuzné?“

Žena zamrkala, jako by ji přistihli při činu, ale rychle se vzpamatovala. „Jsme příbuzné, ale ne pokrevně. Náležíme ke stejnému rodu. Až dorazíme do Ginnungadu, seznámíš se se svými pokrevními příbuznými. A v tom je právě ten háček. Musím teď poslat havrana. Musím jim říct, že jsi tady. Žes přišla. Ale co mám říct?“

„Jak to myslíš?“

Skerri zdvihla bradu. Sjela Hirku pohledem a tvářila se, jako by dívka pozbyla rozum. „Jsi jako oni! Podívej se na sebe! Máš oči jako

oni. Nemáš drápy. Ani zuby jako my. Jsi pomalá. Slabá. Stejně ubohá jako oni. Jsi víc menskr než Umpiri. A mluvíš jen tou zvířecí řečí.“

Hirce ztuhl obličej. Vplížil se do ní stud, jako by se vrátila v čase. Byla v Elveroi. S otcem, který se ji vždy snažil skrývat, protože věděl, co je zač. S Ilume, která ji odbyla, když se ptala po Rimem. Je netvor. Bezocasé Ódinovo dítě. I tady.

Opět si připadala nepatrná. A to ji rozčilovalo. Zatařala zuby.

„Odpust mi, jestli nejsem taková, jak jsi očekávala.“

Skerri si odfrkla. „Omluvy ničemu nepomůžou. Než tě ukážeme, musíme z tebe udělat jednu z nás, a to rychle. Popravdě řečeno jsem tenhle problém vytušila už ve chvíli, kdy jsem o tobě uslyšela poprvé. Graal zněl dost... vyhýbavě.“

„Takže to ty s ním mluvíš?“

„Já. Nikdo jiný.“

Dobře si všimla pýchy, která se ukrývala v ženiných slovech. Graal pro ni něco znamená a patrně představuje jediný důvod, proč je Hirka ještě naživu. Tak ať. Odmítá si znovu procházet vysvětlováním všeho, co je na ní špatně. Už si to protrpěla mnohokrát.

„Prostě mi řekni, co je třeba, Skerri.“

Žena si ji chvíli zkoumavě prohlížela. Pak náhle vstala. „Zatím jim povím, že jsi tady. Nic jiného. A uvidíme, co zvládneme napravit. Nejdůležitější je jazyk. Nemůžeš do domu našeho rodu zatáhnout ymslandštinu. Cestou tě naší řeči bude učit Oni.“

„Oni?“

„Služebná. Pracuje pro rodinu. Patří k učencům a díky ní budeš mluvit jako Umpiri. A taky se jako jedna z nás chovat.“ Skerri si ji prohlížela. „O oblečení se postaráme později.“

Jazyk, chování, oblečení... Nic z toho ji nijak nezajímalo. Potřebovala spíš učence, který rozumí Síle.

„A co...“ Málem řekla „slepota“, ale včas se zarazila. „A co Síla? Chci mluvit s někým, kdo se vyzná v havranech a zobácích.“ Položila si ruku na krk, aby podpořila svá slova.

Žena na ni zírala.

Musí přijít na něco jiného. Co Skerri přiměje, aby jí chtěla pomoci. Aby jí chtěla odpovědět. Musí zacílit na její pýchu.

„Vážně nemáte nikoho, kdo se vyzná v Síle?“

Oči slepé se ztenčily v úzké čárky. „Samozřejmě že máme! Ty nejlepší! Máme silotvůrce a vidoucí, ale o nic z toho se nestarej. To teď není důležité.“

Vidoucí? Slepí mají vidoucí?

Pochopitelně. Jak by ho to jinak napadlo?

Trpce se zasmála. Naiell sice opustil svůj svět, ale vzal si s sebou něco známého.

Skerri se otočila k odchodu. „Tohle je tvůj stan,“ oznámila. „Zůstaň tady. Až pošlu dopis, Oni pro tebe přijde. Pak se setkáš s ostatními.“

Odhrnula kožešinový závěs na stranu. Na podlahu dopadlo světlo. Znovu na Hirku pohlédla. „A varuju tě: Jestli se ještě někdy pokusíš pokleknout před někým, kdo nedosahuje úrovně tvého rodu, tak ti ta kolena roztříštím.“

Zmizela venku s copy vířícími kolem hlavy.

Hirka zavřela oči.

Neptej se na koně. Nekritizuj umístění tábora. Nepoklekej.

SOUDECE

Hirka chtěla mít jasno. Praha po informacích. Pomalu jí ale svítalo, že mít informací příliš je horší než nemít žádné.

Řeč slepých se nazývala um᠒ni. Slovo „᠒ni“ znamenalo jazyk. Tak se jmenovala žena, která jí měla učit, a Hirka záhy pochopila proč. Z Oni se slova řinula bez ustání jako vodopád. Na rozdíl od Skerri jí nevadilo mluvit ymslandsky. Válku nezažila, na to byla příliš mladá. Díky tomu jí patrně tížilo méně předsudků a byla zvědavější než Skerri.

Ymslandsky se začala učit před dvěma lety, na přání Skerri. Slovo „přání“ použila Oni, Hirka by spíš řekla „příkaz“. Až nyní se žena dozvěděla, proč to bylo třeba. Skutečnost, že ne všechny kamenné brány spí, byla dobře strážným tajemstvím.

Oni nesmírně zajímaly veškeré informace o jiných světech, o něž se s ní Hirka troufla podělit, a zjevně si neustále musela připomínat, co je jejím úkolem: naučit Hirku způsobům slepých. A samozřejmě jí vysvětlit, jaké je její postavení. To se zdálo být tím vůbec nejdůležitějším.

Ze všech slepých, které dívka poznala, jí Oni děsila nejméně. Možná proto, že se jí ve tvářích dělaly d'olíčky. Nebo proto, že její hnědé vlasy působily hřejivě. Roucho měla splývavé a volné, nikde těsně neobepínalo její postavu. A především — Oni s ní mluvila. Jelikož to nedělal nikdo jiný, hodně to zlepšovalo dojem.

Hirka si byla jistá, že ji žena drží ve stanu už přes hodinu. Nikomu jinému představena nebyla. Předpokládala, že tak si to přála Skerri.

Oni přidržovala stranou kožešinu, která kryla vchod, aby Hirka při hovoru viděla ven. Ostatní čtyři členové jejich družiny postávali venku. Chyběla jen Skerri. Oni ukázala na Grida, který stál opodál a čistil si dutou hůl od sněhu. Na sobě měl úzkou vestu lemovanou kožešinou. Holé paže měl šlachovité a silné.

„Gridovi ještě není ani tři sta, ale vyhrál hodně... Jak se tomu říká? Turnajů. Trénuje se Skerri, jsou dobří přátelé. Skerri a Grid jsou tu jediní Dreyri. To znamená, že...“

„Mají krev prvních...“ Tohle si pamatovala až příliš dobře.

„Přesně tak. Dreyri pocházejí ze starobylých pokrevních linií. Jen rody Dreyri nejsou jména. My ostatní jsme obyčejní obyvatelé Dreysílu. Umpiri. Pracujeme pro rody. Tamhle jsou Hungl a Tyla, kteří slouží rodu Modrasme.“

Hirka se na ně podívala. Na Hungla s kozí bradkou. A na světlou vlasou Tylu. Ta na ni u kamenného kruhu nečekala, ale zůstala v táboře s Oni.

„Nevypadají jako sluhové. Spíš jako bojovníci,“ namítla dívka.

Oni si dala ruku před ústa, aby skryla úsměv. „My říkáme sluhové. Rody žádné bojovníky nemají. Ani strážce. To se nesluší. A tak mají sluhy. Protože...“

„Protože nepotřebují, aby je někdo chránil...“

Oni horlivě přitakala. „Hungl umí trochu ymslandsky, ale sotva obstojně a...“ Pohlédla na Hirku. Nervózně se kousla do rtu. „Než předstoupíš před nejvyšší rod, musíš dobře ovládat umõni.“

Dívka se tvářila, jako by tu poznámku neslyšela. Z pouhého pomyslení, že ji budou někomu předvádět, se jí kůže orosila ledivým potem. Už teď bylo zřejmé, že jejich očekávání nemůže naplnit.

„Nosí dříví na oheň?“ zeptala se plná naděje.

„Ano. Vím, že mrzneš víc než my. Nejkrutější zimu vydrží jen Dreyri. I jim je chladno, ale...“

„Ale jsou zaneprázdnění předstíráním, že to tak není?“

„Učíš se rychle.“

„Rychleji než on?“ Hirka pokývla k muži se znamením kapky na čele. Muži s ocelově šedými vlasy a kamennou tváří. V náručí nesl zkroucené větve.

„On je *kwessar*. Padlý. Byli dva, ale ten druhý prý dnes zemřel. Proto jsou vždy dva. Aby jeden v případě potřeby zabil druhého. Víc než dva se ale s sebou brát nemají.“

Hirka muže sledovala. Přikládal dřevo na oheň.

„Proč ne?“

„No...“ odmlčela se Oni, „když s sebou vezmeš víc než dva muže, kteří nemají co ztratit, pak si za to můžeš leda tak sama, pokud se něco zvrtné, chápeš?“

Hirka cítila, jak ji na jazyku pálí otázky, ale Oni ji nepustila ke slovu. „Padlí nepatří k žádnému rodu. Stojí mimo ně. Poznáš to díky kapce a jménu. Jeho jméno je Kolail, ale od té doby, co patří k padlým, se mu říká Keskolail. *Kes* je předpona vytvořená od slova *kwessar*, což znamená...“

Náhle se před vchodem objevila Skerri. „Ztrácíš čas, Oni. Naučilaš ji, jak se má představit? Jak se nazývají nejvyšší rody?“

Oni okamžitě vyskočila do pozoru. Skerri ji poslala pryč. Pak si dřepla. Hirka se přiměla dál sedět ve vchodu, i když by se nejrady odplazila dovnitř. Žena se na ni podívala.

„Hungl a Keskolail pamatují válku. Už takové jako ty viděli. Vědí, co čekat. My si ale nemůžeme dovolit, aby se šířily zvěsti, že jsi slabá. Musíme ihned ukázat, co jsi zač. A o to se teď postaráme. Položím ti otázku a ty odpovíš jen ‚havranům‘. To snad zvládneš i ty. Rozumíš mi?“

Nerozuměla, ale stejně přikývla.

Skerri vstala a pokynula rukou, aby ji dívka následovala. Hirka se vyškrábala ze stanu. Napadlo ji, že se vrátí pro plášť, ale pak si to rozmyslela. Následovala Skerri k ohni. Hungl a Tyla si ze sněhu uplácali kopečky, na něž si sedli a pozorovali oheň, který se rozhořival. Přiběhla i Oni a také se posadila. Grid samozřejmě zůstal stát. Pro Dreyri se sezení nehodilo.

Padlý seděl trochu bokem a obíral ze své ovčí kůže led.

Skerri promlouvala k ostatním v umõni a ukazovala přítom na Hirku. Dívce se udělalo trochu nevolno. Nevěděla, co se stane. Byla si jistá jen tím, že součástí toho bude i ona. Kdyby aspoň tušila, v čem její role spočívá...

Skerri se odmlčela a obrátila se k Hirce.

„Keskolail vystřelil šíp tvým směrem. Jaký je tvůj rozsudek, dcero Graala, syna Rauna z rodu Modrasme?“

Dívka se zamračila. Rozsudek? To ho má potrestat? Má potrestat muže s kapkou na čele? Asi to tak bude. Za to, že někoho zabil, ho ale potrestat nemá, protože to přece udělal na rozkaz Skerri. Zřejmě ho obvinili z toho, že vystřelil Hirčiným směrem. Jako by ji to nějak ohrozilo. Muž, který dokáže trefit cíl na takovou vzdálenost a v takovém počasí... Neminul by.

Tak proč?

Skerri ji požádala, aby odpověděla „havranům“. Co s tím mají společného havrani?

Vtom to pochopila. Jistota ji v břiše tížila jako kámen.

Havranům se předbazuují mrtví.

Ymslandské rody přináležející k Radě přenechávaly své mrtvé havranům. Je to další zvyk, který tam Naiell zavlekl odsud? To by znamenalo, že má teď Keskolaila odsoudit k smrti. Aby se stal potravou pro havrany. Za to, že poslechl příkaz?

Napjaté ticho kolem ohniště vyžadovalo odpověď. Plameny se svíjely ve větru a Hirce připadalo, že ji chtějí polapit.

Byla promrzlá až na kost. Věděla, co by měla říct, ale slova jí odmítala přejít přes rty. Zírala na muže, kterého měla odsoudit, avšak on jí do očí nepohlédl. Ani nikomu jinému. I s vědomím, co se tu odehrává, tady klidně seděl a čistil ovčí kůži, jako by se ho to vůbec netýkalo. Ocelově šedé vlasy. Ocelově chladný pohled. Je snad z oceli celý?

Musela promluvit. Všichni na ni upírali zrak. Čekali. Netušila proč, ale Skerri z nějakého důvodu potřebovala k rozsudku její souhlas. Odkášala si.

„Bylo mi řečeno, že Umpiri se navzájem nezabíjejí.“

Hungl se zrovna napil z měchu, ale většinu vody vyprskl. Tyla ho zpražila pohledem a on se vzpamatoval. Zdálo se, že Oni si rozkouše dolní ret.

Skerri nahrbila šíjí jako rozzuřený býk. Hirka si všimla, že se ženě chvějí copy.

„Jsi tu nová a neznáš naše zvyky,“ pronesla Skerri s vynuceným klidem. „Chápeme to. On není Umpiri. Je to *kwessar*. Padlý. Protože tu ale není nikdo, kdo by vykonal rozsudek, tvé rozhodnutí počká, až se vrátíme do Ginnungadu. Zatím máš čas na rozmyšlenou.“

Slepá ji obešla a zmizela ve stanu. Grid se na chvilku zatvářil zmateně. Pak na Hirku kývl a vydal se za Skerri.

Dívka zůstala stát u ohně, protože nevěděla, jak by se měla zachovat. Pohledem zachytila drápy na rukou, které spočívaly na kolenou. Všimla si i ostrých špičáků. Obklopovali ji cizinci, kteří očekávali, že vyřkne rozsudek smrti. Jejich oblečení jí najednou připadalo nepatřičné. Jako by byli přestrojení.

Dech se jí chvěl. Spráskla ruce v marném pokusu všechno ze sebe setrást. „Co musím udělat, abych dostala něco k jídlu?“

Hungl se tlumeně zasmál. Oni vstala. „Přinesu placky.“

Hirka se podívala na Keskolaila.

Na Kolaila. Jmenuje se Kolail.

Když teď znala jeho skutečné jméno, už mu nikdy jinak než Kolail neřekne.

Muž vzhlédl. Poprvé se na ni podíval. Z jeho tváře nebylo možné nic vyčíst. Pak opět sklopil zrak a pokračoval v obírání ledu z ovčí kůže.